

Трибуна вітчизняного українського слова на вітчизняній американській землі

СВОБОДА

український щоденник

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса:
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807
Тел. УНС: HEnderson 4-0237

РІК LX. Ч. 338. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ 19-ГО ГРУДНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 338. JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, DECEMBER 19, 1952. VOL. LX.

АЙЗЕНГАВЕР І М'АРТУР НА РОЗМОВІ В СПРАВІ МИРУ

Нью-Йорк. — Вибраний президент Девід Д. АЙЗЕНГАВЕР і ген. Доглес М'АРТУР зустрілися на спільній розмові в домі майбутнього секретаря стейту Джона Фостера Доллеса, а вийшовши з наради, що тривала дві і чверть години, заявили репортерам, що вони говорили про "мир в Кореї і загалом у світі". Перший вийшов з дому при 72 Іст 91 вул. М'Артур, однак перший промовив АЙЗЕНГАВЕР такими словами: "Я щойно був на зустрічі з двома старими й дуже добрими друзями, а це з моїм давнім головним командувачем і призначеним мною секретарем стейту. Це була дуже гарна розмова над загальним миром — не тільки в Кореї, але теж зі спеціальною увагою на світовий мир". АЙЗЕНГАВЕР голосно заворушено, коли він звернувшись до М'Артура, заговорив: "Ось мій давній командувач, Надіюся, що він скаже своє слово". Після того 72-річний ген. М'Артур сказав таке: "Я мав дуже малу зустріч з вибраним президентом. Я не бачив його майже шість років. Це було відновлення давньої дружби і колишнього товаришеского помилка на протязі 35 років. Предметом розмови був мир в Кореї і загалом у світі". Коли обидва генерали мали виступи до своїх аут, репортери запитували їх, чи заплановано ще дальшу зустріч. На це відповів АЙЗЕНГАВЕР: "Але ж певно, що не треба буде ще шість років чекати, поки ми зустрінемося. Це певно, що ми побачимо один одного ще раз". Після того Доглес відвідав АЙЗЕНГАВЕРА в його квартирі в готелі "Коммо-дор". Секретар вибраного президента, Джеймс Гагерт заявив, що не буде більше жадної оповістки про зустріч обидвох генералів. Про гостину довідалися репортери стільки, що обід відбувся в залі на першому поверсі помешкання Доллеса, а розмова продовжилася в бібліотеці коло каміна з вогнем на вичому поверсі. АЙЗЕНГАВЕР ще оповістив, що він планує зустріч з провідником Палати Репрезентатів і окремо з провідним сенатором, заки Конгрес з'їдесться 3 січня. Він теж оголосив нові призначення, а саме: Самуел Вагнер Андерсон буде асистентом секретаря для міжнародних справ; Роберт Вейн Моррей підсекретар для транспорту. Вони обидва будуть працювати під новим секретарем торгівлі Сінклером Вікс.

АМЕРИКАНСЬКИЙ "МИКОЛАЙ" В СЛУЖБІ

Американський "Миколай" — "Санта Клоус" — відмінний від українського не тільки своїм виглядом, але й багатством. Вже два-три тижні перед Різдвом він цілком опанував американське життя і за величезні мільйони доларів закупує найрізноманітніші подарунки під ялинку. Сьогодні його можна побачити живого і малюваного на вулицях, в крамницях, на величезних світляних рекламних, і завжди обв'язаного подарунками. Навіть на морю на величезній американській авіації — як це показує ця світлина — Санта Клоус скеровує літак до висадки на чердаку, очікуючи на літунів з мішом подарунків.

Предполагають давати Європі лише військову допомогу, припинивши інші дари

Вашингтон. — Президент Труман отримав від урядової промислової групи, що очолює секретар торгівлі, III Соєр подробицю об'єднане пропозиція щодо дальшого роздавання допомоги Європі. За думкою авторів звернення, який доки Америка перед роздаванням для Європи повинна бути припинена. Заявлено, що це торкається військової допомоги, яка й надалі повинна тривати. Одночасно з припиненням допомоги, треба, згідно з пропозицією, розв'язати урядові агенції, що існують для роздавання допомоги ЗДА для Західної Європи. Безкоштовне отримання дарів і відчування економічної залежності від інших країн, підірвавши довіру європейських країн у власні сили й авторитет несприятливих відношення між тим хто отримує і тим хто дає. Зміцнення Європи залежить в дійсності не від дарів з Америки, а від розбудови власної господарської, зокрема індустрії, твердять автори звернення, які відбули поїздку по десятих країнах Західної Європи і, на підставі своїх спостережень, виступили з проєктом припинення дарів. Отримуючи дальшу військову поміч і виконуючи величезні замовлення зброї в своїх фабриках, Західна Європа повинна бути далі в стані стати на власні ноги і в озброєнні себе. Для піднесення економічних спроможностей того континенту, ЗДА повинні змінити митні приписання і велико сприяти оживленню міжнародної торгівлі. У цій величезній величезній задачі матимуть приватні підприємці, що переймуть багато справ, що їх досі мусіла пильнувати держава. Необхідне посередництво економічних установ міжнародного значення, як Міжнародний Банк, Міжнародний Монетний Фонд, Експортно-Імпортний Банк тощо. Проте автори пропозиції не прихильники до думки багатьох економістів про потребу вкладання приватного капіталу у європейські справи. Європа має достатньо сили, при сприятливій міжнародній ситуації, продовжувати своє економічне розростання і будувати свою оборону могутні, для чого потребує лише закінчення торговельних приписів ЗДА.

Правники вшановують Трумана за його імміграційну політику

Вашингтон. — През. Труман заявив, що високе становище, яке він займає, зовсім не викликало в нього "почуття комплексу вищості" й тому йому легко перебувати з людьми. Цю замітку висловив він з нагоди церемонії вшанування в садку Білого Дому Аляканським Товариством Імміграції й Національностей, яке вручило йому призначення від товариства за 1952 р. за його людську імміграційну політику. Товариство вказало на "глибокий зміст оцінки проблеми імміграції Трумана; його прямоту, його позитивне посягання на вирішення цих проблем і його позитивне посягання на об'єднання безпеки для людини без уваги на її расу, походження та релігію". Президент признав, що він надіявся такого призначення. Він особливо довіряє йому тому, що "після 20 січня я буду вже поза урядом і такі справи не приходять під мою увагу так часто".

Комунізм у Чиле стає поважною загрозою

Сантьяго де Чиле. — Лудвел Денні, кореспондент синдикату Скріпс-Гаверд, спостерігав, що комунізм в південно-американській республіці Чиле становить поважну небезпеку для цієї країни. Небезпека тут тим більша, що Сталін може легко осягнути цю велику ціль. Некомуністичний уряд, ворожо наставлений до Злучених Держав, може зрозуміти Сталінові крашу прибутку ніж неодиноким союзнам селіт, бо такий уряд був би тепер більш постійним в Чиле і він веде свою "холодну війну". З уваги на такий стан, червоні попутники Сталіна в Чиле планують повторити успіх з Гватемали при допомозі своєї нової техніки в цілій Латинській Америці. Цей

АВСТРІЯ ЗАКЛИКАЄ О.Н. ДО ІНТЕРВЕНЦІЇ В СПРАВІ МИРОВОГО ДОГОВОРУ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Австрійський уряд звернувся вчора безпосередньо до Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, закликаючи її до інтервенції, щоб "чотири великі" — Америка, Британія, Франція і Советський Союз — приспішили справу мирного договору з Австрією та закінчили окупацію, що триває вже вісім років. Першим представником Австрії, що промовляв на форумі Об'єднаних Націй, хоч Австрія не є її членом, був австрійський міністер закордонних справ д-р Карл Грубер. Він промовляв в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї, в якому заступлені всі члени Об'єднаних Націй. Д-р Грубер обвинувачував Советський Союз, що це він тенденційно не допускає до підписання мирного договору та привернення нормального стану в Австрії. Політичний Комітет віддав австрійському представникові слово, маючи на своїм порядку денному резолюцію, яка закликає чотири великі держави до відновлення і завершення договору з Австрією. Але заки ще д-р Грубер прийшов до слова, союзна виступив представник А. Громико заявив, що Советський Союз не признає права Об'єднаних Націй втручатися в справу договору з Австрією, що він не візьме участі в тих нарадах і не буде вважатися зобов'язаним будь-якою постановою Об'єднаних Націй в тій справі.

ЗДА знову домагаються від СССР відшкодування за захоплені літаки

Вашингтон. — Майже одностайно з повторними домаганнями до Советів дати відшкодування за збитий над обшаром північної Японії американський літак, що Москва явно легковажить, ЗДА це раз звернувшись до Кремлю про повернення або відшкодування за літак, що його Союсти захопили більше як рік тому над малярською територією. Попередня нота в справі цього літака, що була вилана Москві 10 грудня, була наступного дня повернена, що невідповідно задревіла, бо її, як твердить советське міністерство закордон-

Два голландські міста голосують за федерацію Європи

Делфт і Волсвард. — Населення двох голландських міст Делфту та Волсварда голосувало великою більшістю за тим, щоб зорганізувати федерацію Європи. В Делфті 75% із 39,000 населення віддали свої голоси, а з тих голосів аж 93% голосували в користь федерації Європи. В місті Волсварді, що має 4,000 населення, голосували 88% управнених до голосування, а з них аж 97% заявляли за федерацію. Міністер М. А. Люне був присутнім на голосуванні в Делфті, і він заявив, що вислід голосування буде вказівкою для голландського уряду, щоб підтримувати думку населення. Вислід цього голосування порівнюють із подібним вислідом у двох західно-німецьких містах, де велика більшість голосів була за об'єднанням Європи (80% і 96% відданих голосів). Люди голосували з великим захватом, і виборці ждали під міськими управліннями на вислід голосування. Проти федерації голосували комуністи і нехристиянська група Кальвіністів, яка твердить, що теперішні кордони виникли з волі Бога. — Вибірці голосували в нормальних виборчих локалях, а до рухомих урн збирали голоси від хворих по домах та шпиталях.

ОН домагаються звороту грецьких дітей

Об'єднані Нації, Н. Й. — Генеральна Асамблея ОН прийняла більшістю 46 голосів до 5 резолюцію, в якій домагається звороту тих грецьких дітей, які грецькі комуністи захопили були під час громадянської війни та вивезли до сателітських країн. Досі тільки Югославія повернула 538 грецьких хлопців, коли Тіто зібрав їх в Соєтах. Червоний Хрест дістав 12,661 просбуди від грецьких батьків, яким комуністи захопили дітей та вивезли з Греції. Резолюція засуджує поведінку тих сателітських країн, що не хотіли повернути дітей їхнім батькам.

ЗУАДКОМІТЕТ ПРИГАДУЄ ОБОВ'ЯЗОК ЗГОЛОШУВАННЯ ІМІГРАНТІВ

Філадельфія. — З канцелярії Злученого Українського Американського Допомогового Комітету пригадує всім новопривітним обов'язок піврічного зголошення своїх адрес до Вашингтону. Кожен новоприбулий зобов'язаний до чотирьох зголошення в піврічних відступках часу впродовж двох років від дня прибуття до Америки. Теперішній речень зголошення обмежений до 1-го січня 1953 року і до того часу треба вповнити окремі зголошенні формуляри та відіслати їх на адресу: Statistical Section, Immigration and Naturalization Service, Washington 25, D. C. — Формулярі можна дістати у відділах ЗУАДКОМІТЕТ на місцях, або в головній канцелярії у Філадельфії. — Крім цього пригадується всім новоприбулим і давнім поселенцям, які не є громадянами ЗДА, що вони теж мають обов'язок зголошення на поштово-уряді в часі від 1-го до 10-го січня 1953. В усіх поштових урядах видаватимуть в тому часі окремі формулярі для зголошення чужинців; ці формулярі треба вповнити та передати урядові на пошту. Підкреслюється, що це зголошення обов'язок кожного не-громадянина, без уваги на те коли й звідки він приїхав до Америки. Генеральний прокуратор ЗДА Дж. П. МекГранер видав з днем 15-го грудня розпорядок, на підставі якого всі чужинці в цій країні повинні повідомити уряд про свої адреси, бо того вимагає закон МекКаре-на, який входить в силу з днем 24-го грудня. Крім того одержавного зголошення, цей закон вимагає, щоб кожний чужинець інформувать уряд кожним часом про кожну зміну своєї адреси. Ті чужинці, які тимчасово перебувають в Америці, повинні зголошувати урядові свої адреси з кінцем кожного кварталу, отже кожного тримісяччя, кожного року. Але ці три місячні зголошення відносяться виключно до тих осіб, що приїхали до Америки на тимчасовий, а не на постійний поїзд, і так мають значення в їхніх документах.

НАТО ІНТЕРЕСУЄТЬСЯ ОБОРОНОЮ АЗІЇ

РАДА АТЛАНТИЧНОГО ПАКТУ ВПЕРШЕ ФОРМАЛЬНО ЗВ'ЯЗУЄ ЄВРОПЕЙСКУ ОБОРОНУ З АЗИНСЬКОЮ

Париж. — Рада Північно-Атлантичного Пакту вчора вперше прийняла формально французьку тезу, що війна в Індокитаю є справою спільної безпеки та що французькі зусилля для припинення комуністичної агресії в Індокитаю заслуговують на політичну підтримку з боку союзників Франції з Атлантичного Пакту. Тим самим Північно-Атлантицька Рада практично потвердила концепцію "глобальної боротьби" і потребу "глобальної стратегії", яку видвинув ген. Девід АЙЗЕНГАВЕР після свого поверну з відвідів в Кореї. Ця концепція, як і теперішні рішення Північно-Атлантичної Ради можуть становити за початкування нового періоду в оборонній політиці західного світу. В іншій резолюції Північно-Атлантицька Рада підкреслила важливість "швидкої" ратифікації договору про європейську оборону спільноту, на підставі якого мають бути сформовані західно-ні-

Європа відстає в озброєнні в порівнянні з Советами

Париж. — Під час наради представників держав із Північно-Атлантичного Оборонного Пакту військові кола твердять, що європейські держави не сміють сповільнювати темпа озброєння своїх країн, бо вже тепер західні держави дуже відстають в озброєнні, коли їхню військову силу порівнювати з військами Советів та їхніх сателітів. Під час попередніх нарад НАТО в Ліоні влітку, що Європа в 1954 році мала б мати 96 дивізій та 9,000 літунських машин. В дійсності проти великої советської сили, що сконцентрована в Східній Німеччині та Польщі, стоять тільки кілька американських дивізій у Німеччині, а інші держави покищо не мають багато військових сил, що були б досадні в випадку наглої потреби, яка може виникнути кожної хвилини, коли Совети будуть готові до нападу. Совети згромадили велику масу пального та зброї в Східній Німеччині, і це зможе зможливити їм швидку концентрацію та мобілізацію, ніж про це думала англійська розвідка, яка твердила, що повільність советської підготовки дасть час Заходові змобілізувати резервові дивізії та довести зброю і амуницю. Велику трудність Західним союзникам справляє те й різноманітність зброї та військового вряду, а на стандартизацію треба довгого часу.

Франція хоче усунути володарів Марокко і Тунісу

Танжер. — Тепер тільки самі володарі Марокко та Тунісу противляться французьким вимогам не допустити до автономії в їхніх країнах, бо французи заарештували всіх провідників націоналістичних партій у тих своїх протекторатах. Резолюція ОН з домаганнями, щоб Франція і Туніс розпочали безпосередні переговори в справі нової автономії для Тунісу не має більшого значення, бо Франція бойкотує ОН. Подібна резолюція в справі Марокко перепала в Об'єднаних Націях. — Політичні спостерігачі гадають, що ці володарі не згодяться на французькі вимоги, щоб 180,000 французів у Тунісі і 35,000 в Марокко мали такі самі права, як кілька разів численніше місцеве населення. Коли так станеться, то після усунення цих володарів вони будуть "мучениками" в очах арабського населення, і відносини в Тунісі і Марокко це більше будуть напружені. 73-річний бей Тунісу Мохаммед ель Амін баша, і 42-річний бей Марокко Сіді Мохаммед Бен Юсеф не піддаються французьким вимогам, хоч тепер не мають підтримки заарештованих націоналістичних провідників. З того користуються комуністи, які стараються впливати на місцеве населення, та змагаються до комуністичного перевороту в цих двох країнах. Французи хочуть увести національний рух арабів звести до комуністичних впливів, але неувільняють спостерігачів твердять, що це не відповідає дійсності.

ТІТО ЗІРВАВ ДИПЛОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ З ВАТИКАНОМ

Београд, Югославія. — Уряд прем'єра Тіто рішив вчора зірвати дипломатичні взаємини з Ватиканом, обвинувачуючи Апостольську Столицю в тому, що вона відмовляється налагодити контакт між церквою і державою в Югославії та шкодить Югославії в міжнародній політиці. В доказ тих своїх обвинувачень проти Ватикану югославський уряд наводить найменування кардиналом архієпископа Степинаца, який був засуджений в 1946 році ко-муністично-югославським судом на 16 років ув'язнення за "воєнні злочини" і звільнений минулого року під натиском публічної опії Заходу та цілої низки дипломатичних ін-тервенцій. Крім того, Югославія обвинувачує Ватикан в постійній кампанії для погір-

Доллес знав про Алджера Гісса як про "попутника"

Вашингтон. — А. Колберг, нью-йоркський купець, імпортував спеціальними судами перед спеціальною підкомісією Палати Репрезентатів, що призначений АЙЗЕНГАВЕРом на становище секретаря стейту Джона Фостера Доллеса, знав, що Алджер Гісс був комуністичним попутником у часі, коли він рекомендував Гісса на голову Мирової Фундації Карнегі в 1946 р. Колберг поспішив, що Доллес самий го-

Порушники законів грозить депортація

Нью-Йорк. — Йозеф Профачі, Бруклінський імпортер олівців став перед судом, який правдоподібно присудить йому до депортації, як небажального в країні порушника законів. Це може бути докона-не тому, що виявлено, що Профачі прибув з Сицилії в 1921 році нелегально до ЗДА, де був натуралізований в 1927 році. За час свого довголітнього перебування в ЗДА, Профачі навізав тисний

БОРОТЬБА БАТАГ ЗА КОНТРОЛЬ ПРИЧАЛУ АРМІЇ

Батаги прибережних робітників не тільки ведуть боротьбу за контроль юнійних відділів для своїх користі, але і за контроль над причалами, з яких вони можуть мати спеціальні хабари, як це виявилось під час давніх допитів, ведених Стейтовою Карною Комісією, що просліджує відносини на "водному фронті", тобто в причалах над рікою Гудсоном в містах Нью-Йорк, Джерзі Сіті й Гобокен. Верховоди підпольного злочинного зосередження були своєю увагою на здобутті контролю над причалом Клармонт Терміналь, який внаслідок армія в Джерзі Сіті. Боротьба йшла так завзято, що одна батага виконала бомбові замах на бюро відділу 1247 юній прибережних робітників у Джерзі Сіті в 1951 р., а друга батага намагалася підкинути детективні поліції з Джерзі Сіті ціною \$108,000, щоб вони про це мовчали. Власник гостиниці з Гобокен, Джан А. Мюллер, признав, що він був свідком згаданого вибуху, під час якого покладено п'ятьох урядових юній. Він навіть дізнав чоловіка, що втік з

місії, що вони такого доносу не Джозефа Вікофа і допис це поліції в Джерзі Сіті. Три детективи з поліції заявили під присягою під час допитів комісії, що вони такого доносу не дістали. Коли в комісії переслухували свідків у справі зустрічі підпольного верховода Антона Стрелло з посадином міста Джерзі Сіті, Джана В. Кенні, то Стрелло, закликаючи на ствердження цього, відмовився скласти свідчення. Слідча судейська лавра прочитала йому наперед кість з слідчого протоколу, в якій сказано, що Кенні самий признався, що він зустрічався з Стрелло, хоч два дні перед тим Кенні заперечив це під час переслухання комісії. Кенні, поправляючи своє свідчення, щоб виникли обвинувачення в кривоприсязі, подав теж причини, чому він зустрічався Стрелло. Він пояснив, що зустріч такою необхідною, якою хотів президент Рузвельт вважав зустріч з Сталіном. Комісія переслухувала теж колишнього професора філософії вивчання з Колумбійського університету, К. Дон Модіка, для висвітлення деяких справ гангстерів.

Спікер Драгоманов

„ЧАД“, „ЗАГОРІЛИСТЬ“ ЧИ ПОВНОЦІННЕ ЖИТТЯ?

(Закінчення).

Праця цих організацій і установ це не „чад“, „утопізм“, а реальне діло. Західно-німецька федеративна Республіка — не наслідок нав'язання, а відродження внутрішніх стремлень, задуше-них прусським „централістичним партикуляризмом“. „Спільнота вугілля і сталі“, це не „грушка з європейської федералістичної верби“, а створення спільної матеріальної бази, ядра Федеральної Європи і світової торгівлі, хто не відрізняє вугілля і сталі від грушок і верб, сидючи в своєму садочку і кидаючи каміння у вікна будинків сусідів.

Той, хто так міркує, не знає, видно, що ніхто інший, як голова Католицької Церкви 1948 року в своїй літній резиденції приймає всіх членів без різниці віросповідань, другого Конгресу Європейської Спільноти федералістів, відголоси глибоких думок промову до них і благословляють їх працю. Праця журналістів в нинішній час особливо відповідальна і деформувана читача річ нехвалювана, особливо же коли викликали нищення спаленою молотом брошури, де зазначалася участь видатних представників церкви в русі за Об'єднану Європу. Навряд, щоб це можна було вважати виявом „національно-політичного розуму“ скоріше — наслідком сліпого, викликання за Залізною Заслоною.

То не „чад“, коли Асамблея „Спільноти вугілля і сталі“ ініціатором якої був католик Р. Шуман, творить комісію з європейських федералістів і доручає їй до 10-го березня 1953 виготовити проект конституції „Федеральної Європи покищо“ з 6-ти держав, а Центральний Комітет Європейської Спільноти федералістів в спеціальній ухвалі закликає відповідальні асоціації і громадську думку „творити і розвивати зв'язки, які повинні існувати між Федерацією і іншими європейськими країнами, включаючи і ті, які сьогодні не відносять зв'язки, які повинні мати характер довірливої взаємності, щоб довести до поширення першої Федерації“, і щоб „був відкритий шлях до входу до Федерації всім демократич-

ним державам, які пізніше побажають увійти до неї“. Невже це „чад“? Тоді всяке стремління до свободи, добробуту і суспільної справедливості — це теж „чад“ і „утопія“ як і стремління українців до вільного політичного життя, до самоврядування і держави, як органу народно-го тіла.

За думкою інших дискусантів це не „чад“, а вияв „загорілої“ мовляв, нічого не можна мати проти федерації, тільки нащо це добиватися, щоб громади і краї мали політичні права. Так хотіли, мовляв, діячі легендарної „Пашківської Республіки“, це ж „розпад Соборної Української Держави“.

Таке міркування не витримує жадної критики, бо Федеральна Держава, що постанала у XVIII. віці (З'єднені Держави Північної Америки) і Швайцарія XIII століття, якої в XIX столітті виросла німецька Федеральна Швайцарія створили свого часу з цього роду „Пашківських республік“: англійські абсолютні королі так і дивилися в XVIII. ст. як на „пашківські республіки на 13 самостійних стейт“, з яких виросли нинішні З'єднені Держави, як також Габсбурги — на три громади швайцарських пастирів в XIII. ст.

Так дивилися на своїх підданих баронів і англійський абсолютний король, поки вони не примусили його підписати Велику Хартію Вольностей в XIII столітті. Як на бунтарів, „пашківців“, дивилися всі пани на своїх кріпаків, що хотіли волі.

Але як нині дивитися на громади президент Західно-Німецької Федеральної Республіки д-р Гойс? Виолетень „Ради Громад Європи“, що виходить в Женеві, осідку цієї Ради, англійською, німецькою і французькою мовами подає, що д-р Гойс казав „страшну річ“. Він сказав: „Громада — важніша за державу“. Невже це значить, що президент Західно-німецької Федеральної Республіки, хоча розвалу її? Якраз навпаки: він хоче, щоб Німецька Федеральна Республіка мала міцні основи у вигляді самоврядних, суверенних у своїх власних справах гро-

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Міннеаполіс, Мін.

3 хроніки українського життя.

На терені Міннеаполіс, не рахуючи церковних громад, існує около 20 різних товариств. Донедавна всі вони діяли незалежно одне від одного, що часом викликало правдивий хаос в громадському житті: деякі святі і річні приносили цілком без відзначення, інші відзначалися по кілька разів — не раз два свята в той же самий день.

Але по довгих нарадах провідників поодиноких організацій дійшло до порозуміння і створено філію УККА, яка, не перешкоджаючи праці поодиноких організацій, взяла на себе обов'язок координувати ту працю. Завдяки тому с'є всі позначки, що хаос на завжди зникнув з громадського життя українців Міннеаполіс.

З поодиноких організацій великий крок вперед зробила СУМА придбанням власної домівки, яка по малу стає осередком життя молоді, і то не тільки привабливою до СУМА, а також дає притулок для різних зборів.

Пожвалює свою діяльність організація студентства, що досі цілком була відірвана від загальної української життя. Студентство планує нав'язати ближчі відносини з рештою громадянства і вже тепер приготувалося до спільної зі всіма веселої „Малюнки“.

Члени ОДВУ працюють над приготуванням представлення „Зоря нового життя“, яке має відбутися ще в цьому сезоні.

Дня 12-го жовтня під протекторатом філії УККА відбувся традиційний „Український День“, над підготуванням якого потрудилися спеціальний громадський комітет, зложений з представників усіх парафій Твін Сіті, (Сен Пол, Міннеаполіс) з п. Ст. Коцубою, як головою, на чолі.

Свято це відбулося величаво в Аудиторії „Лейбор Темпел“. В мистецькій частині брали участь: хор Прав. Церкви св. Михайла і хор Кат. Церкви св. Константина, три танкових групи — церкви св. Михайла, СУМА і молоді Сен Пол. Загальне задоволення публіки викликала гра на скрипці п. Івана Деніса, професора музики в Манкейто. Серед промовців були такі визначні особи, як сенатор Тай, сенатор Гамфрі, суддя Ле Рой Медсон, проф. Грановський. Чистий дохід в сумі 215 доларів переслано до централі УККА в Нью-Йорку.

В дні 25-26-го жовтня відбувся Міннеаполіс представник УНРади і член проводу ОУН, інж. Осип Бойдунік. З огляду на те, що в тім часі припадав ювілей 65-ти ліття з дня народження і 40-ка ліття громадської і наукової праці проф. О. Неприцького-Грановського, 32-гий Відділ ОДВУ при співучасті усього громадянства влаштував в при церкві св. Михайла бенкет, на якому вітано обох достойних гостей: інж. Бойдуніка і ювілята проф. А. Грановського. 32-ий відділ ОДВУ постановив зібрати в дарунок для ювілята фонди, потрібні на видання його поетичних творів.

Дня 26-го жовтня відбулося віче в присутності около 400 душ, на якому інж. Бойдунік виголосив доповідь про „Сучасний стан визвольних змагань на рідних землях“. По доповіді вив'язалася жива і речева дискусія, яка вислила багато питань.

Якщо додати до того, що філія УККА розпочала підготовчу працю для створення в Міннеаполіс загальної „Рідної Школи“ для українських дітей, то випадас тільки побажати, щоб Міннеаполіс дає лі йшов по вибраній дорозі консолідації всіх сил для добра української справи.

мад, де керівники найбільше стикаються у повсякденних справах, родинних, освітніх, господарських, тощо, з урядованими громадянами, чоловіками і жінками, парубками і дітьми, дітьми обох статей, теж по своїому „суверенними“. Бо президент німецької Федеральної Республіки — просто федераліст, а не „загорілий“ чи „утопічний“, як це там.

Він вважає, що місцева людина краще впорядкує справи громади, ніж якийсь міністерський урядовець „центру“, і не боїться того, коли якесь німецьке місто „парується“ з швайцарським, чи французьким чи італійським, щоб взаємно одним до одного допомагати в господарстві, транспорті, шкільній справі, як це нині робиться в одужуючій Західній Європі.

Мало бути „за федерацію“, треба бути ще „за федералізм“, тоб то за вживання федерації, спілкування в різних галузях діяльності, треба будувати державу знизу вгору, починаючи від людини (бо ніхто собі не ворог, хіба, що нерозумний), творити спільноту територіальну, працівну, красів, державні, національні і понаддержавні. Це якраз протилежне централізму і сепаратизмові. Саме при правдивому федералізмі людина почуває себе вільною, бо гарантовані її невід'ємні права, невід'ємні її для когось і ні для чого. Так воно є в З'єднених Державах Америки, в Швайцарії і правдиві федералісти хочуть, щоб так було у всьому світі. Це „чад“, „утопія“, „загорілість“?

Щоб ми не взіяли в світі, чи лопату, чи плуг, чи трактор, чи книгу — завжди були такі, які казали, що ті, хто їх вигадав — „очаділі“, „утопісти“, „загорілі“. Так було і з федералістами. Чого тільки не писали про них в 1945 році? А що тепер масмо? „Загорілі“, тому зласне, що були вогненні, довели до того, що твориться Федеральна Європа в противагу до східного тоталітаризму, що мертвлять, що з людини робить додаток до машини, замість того, щоб як у вільному світі, робити людину господарем над матерією і духом.

Як ж бо користь від тліня? Воно неминуче доведе до загасення, якщо його не роздмухати до „загорілої“.

А тліня доводить до того, що замість міцної федерації, побудованої на довірливій взаємності пропонується неізраїль „Об'єднані Нації Європи“ на зразок Бритійської Спільноти. Але Європа — континент, а не розкидана, як та Спільнота, частини тої Спільноти еволюціонують до правдивого федералізму. Як бачимо з заяв її чільних представників, вони самі в нутрі себе здійснюють федералістичну ідею. Пощо спинятися на пів дорозі? Щоб тліти? Як же це життя?

Степан Коцуба.
ПРОДАЮТЬ НА ЛІЦИТАЦІЇ АВТОВУ ФОРТЕЦЮ ГЕРІНГА

В Англії мають продати на ліцитації величезне авто буншого маршала Герінга, яке мало швидкість 100 миль на годину та було безпечно перед кулями. Це авто має 20 ступів довшини, а його мотор рівняється моторові автобусу на 56 осіб. Його показували в Англії та заробили тисячі фунтів, а тепер мають продати на публічній ліцитації, в користь союзу родин воєнків, моряків та літунів.

30
ЛІТ**30-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ
1922 - 1952**

П. Стасюк
124
Перша Евня Нью-Йорк 3.
(між вулицями 7-ю і 8-ю)

Фірма П. СТАСЮК має честь повідомити Шановну Публіку в Нью-Йорку і околиці, що з нагоди 30-літнього існування на Першій Евні в Н. Й. обходиться Ювілей, який відзначить знижкою цін, та який триватиме від 12 до 31 грудня включно.

Поза знижкою цін на різні м'ясні продукти 3 дні, а то: 18—19—20 грудня кожний Клієнт, що купить товару за \$1.50 або більше, дістане „Ювілейний Дарунок“, а то:

Понад \$1.50: пачку
СМАЛЬЦЮ
першої якості.

Понад \$2.50: власного
виробу
ПАШТЕТІВКУ
або пачку бекону

Понад \$5.00: власного
виробу спеціальну
КОВБАСУ

До 31 грудня включно, в нашій крамниці продаємо м'ясні продукти по наступних цінах:

**ІМПОРТОВАНІ З ПОЛЬЩІ
ШИНКИ (КРАУС) в кенах**

98 цт. фунт

КОВБАСА

МЕЛЕНА

55 цт. фунт

ВУДЖЕНКА

(BACON BY THE WHOLE SLAB)

38 цт. фунт

ШИНКИВ КЕНАХ, ПЕРЕДНІ
(різної марки)

61 цт. фунт

ПАПРИКІВКА(ПАПРИКОВАНА
СОЛОНІНКА)

25 цт. фунт

ШИНКИ

СВІЖІ, ПЕРЕДНІ

35 цт. фунт

ШИНКИ В КЕНАХ

ЗАДНІ, ГОТОВІ ДО ІДЖЕННЯ

79 цт. фунт

МАРКИ: SWIFT, ARMOUR, DECKER, PLY-MOUTH-ROCK, IOWANA, MORREL, RATH, FAMILY, ROSE-PACKING, TRUNZ.

ВАРЕНА ШИНКА

BOILED HAM SLICED

1.19 цт. фунт

СОЛОНА СОЛОНІНА

ГРУБА

17 цт. фунт

ТОНКА

13 цт. фунт

Масмо рівнож імпортовані шинки з:

ПОЛЬЩІ, НІМЕЧЧИНИ, ГОЛЯНДІЇ, ДАНІЇ і КАНАДИ.

Щоб з нагоди Ювілейних цін могли відвідати нашу крамницю позаокличні клієнти-приятелі, —

НАШ СКЛЕП БУДЕ ВІДЧИНЕНИЙ КОЖНОГО ДНЯ

аж до 31 грудня включно до год. 8 увечері,

НАЩО ВСІХ ЗАПРОШУЄМО.

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE
OF AMERICA
Складайте Національний Дамок!
P. O. Box 171
Church St. Annex, New York 7, N. Y.

Увага! Нью-Йорк та Метрополіа! Увага!
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД
УКРАЇНИ, Інж. 2-ий Відділ в Нью-Йорку
запрошує все Українське Громадянство Нью-Йорку
та Метрополіа на

ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ

— яке відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 21. ГРУДНЯ 1952 Р.

в годині 8. по полудні,

в залі „БЕТТОВЕН ГОЛЛ“ при 210 Іст 5. вулиці

в Нью-Йорку.

На вічу Проф. КОСТЬ КОНОНЕНКО

диголосить доповідь на тему:

„ПОЛІТИЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ І НАШІ ШЛЯХИ“

Вступ вільний. — Приходить масово — Упрва.

